

ELDVARNIR Í SKIPUM

FRÆÐSLA OG
LEIÐBEININGAR

GRUNDVALLARATRIÐI

Grundvallaratriði eldvarna er að viðhafa fyrirbyggjandi aðgerðir gegn eldsvoða um borð í skipinu.

Fagleg vinnubrögð, hreinlæti og snyrtileg umgengni eru mikilvæg atriði í eldvörnum, þ.e. að allir hlutir séu í góðu lagi og vel frá þeim gengið á réttum stöðum.

NAUÐSYNLEGT ER AÐ SKIPVERJAR;

- beri virðingu fyrir neyðarbúnaði skipsins
- þekki staðsetningu búnaðar
- kunni að nota búnaðinn
- viðhaldi eldvarnarbúnaði og merkingum
- þekki eðli elds og eldflokka
- séu þjálfaðir í réttum viðbrögðum
- taki þátt í reglulegum eldvarnaræfingum
- geti unnið saman og treyst hver á annan ef neyðarástand verður

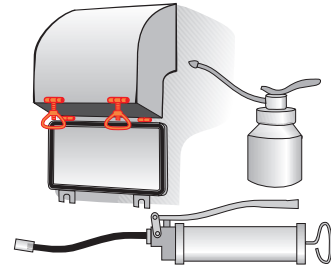
FYRIRBYGGJANDI AÐGERÐIR

Raflagnir, rafmagnstöflur og rafbúnaður skulu vera samkvæmt kröfum og vanda skal til frágangs þeirra. Rafbúnaður skal almennt sæta reglulegu viðhaldi. Varast skal of mikið álag á raflagnir, s.s. fjölda tækja á sömu lögn.

Hreinsa þarf loftræstikerfi reglulega og viðhalda lokunarspjöldum. Hreinsa skal fitugildirur í gufugleypum yfir eldunartækjum.

Eldfim efni, s.s. sýrur, leysiefni, málning og olíur, skulu vera í traustum umbúðum, tryggilega frágengin og varðveitt í vel loftræstum rýmum. Rýmin skulu aðeins opnast út á opið þilfar. Á hurðum rýma skulu vera viðeigandi auðkennismerki og á áberandi stað skal setja upp skilti með áletrunum „Reykingar bannaðar“ og „Óvarin ljós bönnuð“.

Gashylki skal festa tryggilega en frágangur og geymsla þeirra skal vera þannig að hægt sé að fjarlægja þau tafarlaust ef eldur kemur upp. Hylki skulu varin gegn óhóflegum hitasveiflum, sólarljósi og snjófargi.

Æskilegt er að sorpílát í skipum séu eldtraust og höfð lokuð.

VARÚÐARRÁÐSTAFANIR

- Virðið reglur um reykingar.
- Reykingar í íbúðum eru ávallt bannaðar.
- Gætið varúðar við losun öskubakka í sorpílát.
- Varist að hengja upp fatnað til þerris of nálægt rafmagnsofnum og hitunartækjum.
- Varist of mikinn hita á eldunartækjum, sýnið sérstaka aðgæsla við steikingu.
- Við logsuðu, rafsuðu og slípun skal gæta að eldfimum efnum umhverfis vinnusvæðið.
- Þegar soðið er í þil skal jafnframt hafa í huga hitaleiðni í málminum og gæta að efnum við bakhliðar sem kviknað getur í.
- Við suðuvinnu skal ávallt hafa handslökkvitæki eða brunaslöngu til staðar ásamt brunaverði ef þörf krefur.
- Þrífið strax upp olíusmit, lagfærið leka og setjið olíublaut efni í eldtraust ílát.

NEYÐARRÁÐSTAFANIR

- Viðhaldið góðu ástandi eldvarnarbúnaðar, viðvörunarkerfis og merkinga.
- Yfirfarið slökkvibúnað reglulega og athugið ástand brunaslönguskápa.
- Kynnið ykkur vel öryggisáætlun skipsins.
- Þekkið neyðarútganga skipsins og athugið reglulega ástand þeirra.
- Þekkið hvaða lúgum þarf að loka til að kæfa eld á mismunandi stöðum og þrífið ástand hlera reglulega. Haldið hlerum og spjöldum liðugum og smyrjið lamir og læsingar.
- Þekkið hlutverk ykkar í neyðaráætluninni.

Teikningar: J.Liistö

FRH. ELDVARNIR Í SKIPUM

- Takið virkan þátt í æfingum um borð.
- Æfið slökkvistörf og viðhaldið þekkingu í eldvörnum.
- Ræðið árangur æfinga og endurskipuleggið áætlanir ef þörf er á.

FYRSTU VIÐBRÖGÐ

Viðbrögð fyrstu mínúturnar eftir að elds verður vart geta skilið á milli lífs og dauða.

- Ræsið fyrst brunaviðvörðun með því að slá inn brunaboða.
- Ráðist á minni elda með handslökkvitækjum af réttri tegund.
- Hindrið að eldur breiðist út með því að loka dyrum og loftrásum.
- Ekki opna dyr að rýmum þar sem eldur er laus nema til slökkvistarfa.
- Gerið brunaslöngur klárar og kælið strax umhverfi rýmis þar sem eldur logar.
- Komið björgunarbúnaði skips á öruggan stað frá eldi og hita.

FLÓTTI

- Nauðsynlegt er að þekkja neyðarútganga og aðrar undankomuleiðir.
- Sjálflýsandi merki ættu að vísa leiðina að næsta útgangi.
- Reykur leitar upp, skriðið á gólfi undir reyk og hafið blautan klút fyrir vitum ef unnt er.
- Til að tryggja skjóta undankomu í neyð er mikilvægt að æfa flóttu úr lokuðum rýmum í myrkri.
- Séu flóttagrímur til staðar í skipinu skal áhöfnin fá þjálfun í notkun þeirra.

SLÖKKVISTÖRF

Engir tveir eldsvoðar eru nákvæmlega eins og því er nauðsynlegt að skipuleggja slökkvistörfin fljótt og vel áður en hafist er handa.

Skipverjar skulu bregðast strax við með því að undirbúa þau verk sem þeim hafa verið falin samkvæmt neyðaráætlun skipsins.

Samkvæmt neyðaráætlun fer skipstjóri með yfirstjórn slökkvistarfa og tekur ákvarðanir um aðgerðir.

Upplýsingum um stöðu og framvindu mála skal tafarlaust komið til skipstjóra og vettvangsstjóra slökkvistarfa, sem og stjórnstöðvar Landhelgisgæslunnar.

BJÖRGUN FÓLKS

Reykkafarar skips sjá um björgun úr rýmum þar sem eldur, reykur eða mikill hiti er. Reykkafarar skulu ávallt vinna tveir saman við aðgerðir og tryggja að þeir eigi afturkvæmt með því að vera tengdir líflínu.

Meta þarf aðstæður vandlega áður en farið er af stað í björgunaraðgerðir eða slökkvistörf inn í rýmið þar sem eldurinn logar. Eingöngu vel þjálfað fólk sem sótt hefur námskeið í reykköfun á erindi í björgunar- eða slökkvistörf.

**Kynnið ykkur fræðsluefni um öryggismál á vefnum
www.samgongustofa.is**